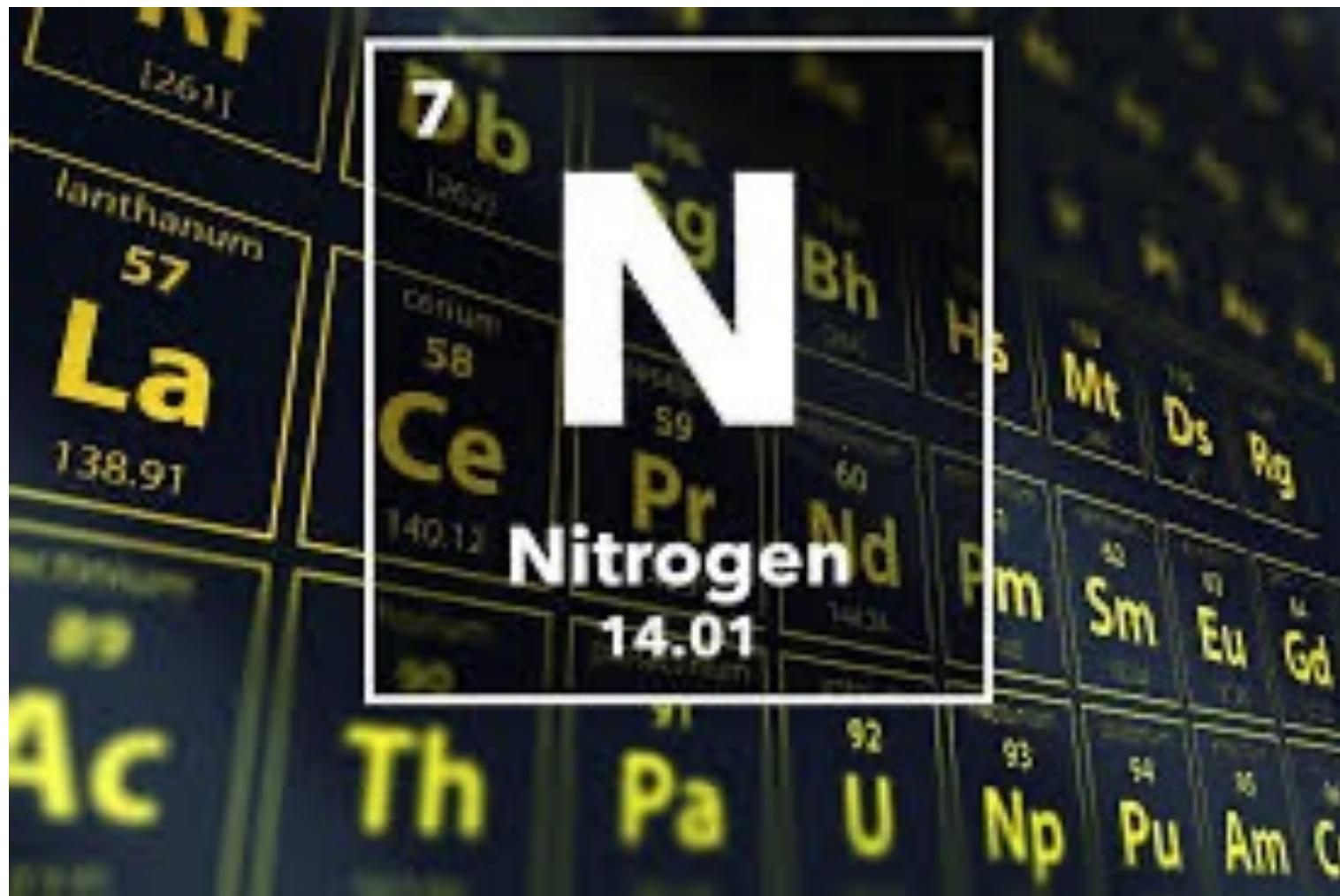

АЗОТ, ТҮҮНИЙ НЭГДЭЛ

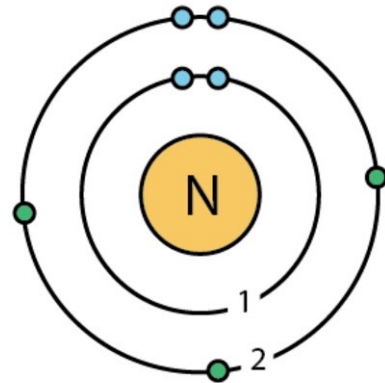
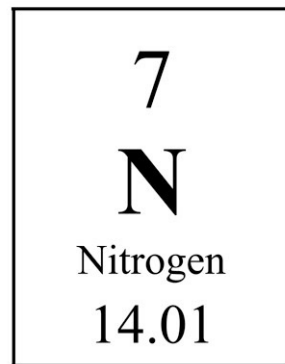

Хими 11 анги

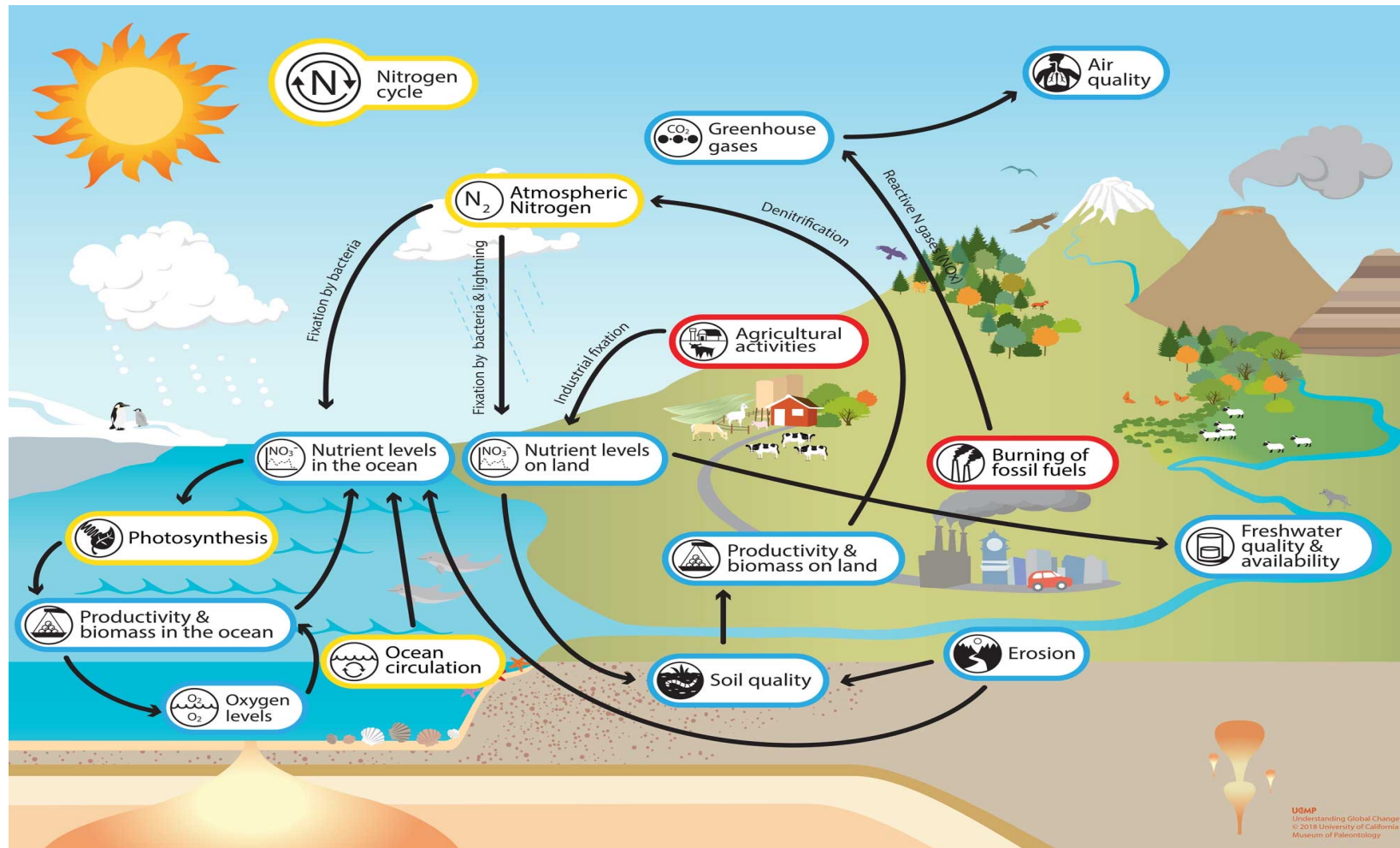
NITROGEN - АЗОТ

Atomic Structure

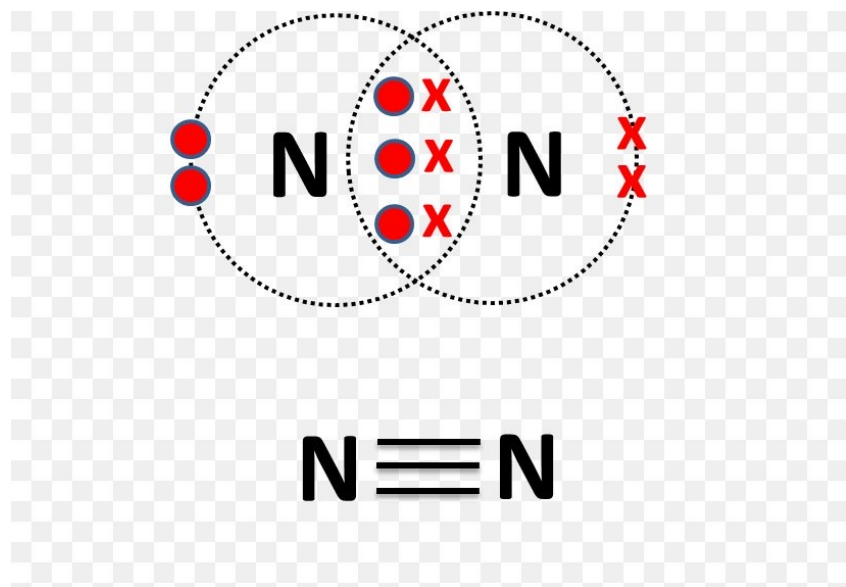
- Азот агаарын найрлагын 78.08%, хүний биеийн жингийн 2.6%-ийг эзэлдэг.
- Байгаль дээр ^{14}N ба ^{15}N гэсэн 2 тогтвортой изотоптой.

Азотын байгалийн эргэлт

Азотын шинж чанар

- 2 атомаас тогтсон молекултай
- Өнгөгүй
- Үнэргүй
- -210°C - д хайлна
- -196°C - д буцална
- Химийн идэвхи муутай
- Хий төлөвд оршино

Хэрэглээ

Хөргөлтийн тоног төхөөрөмж

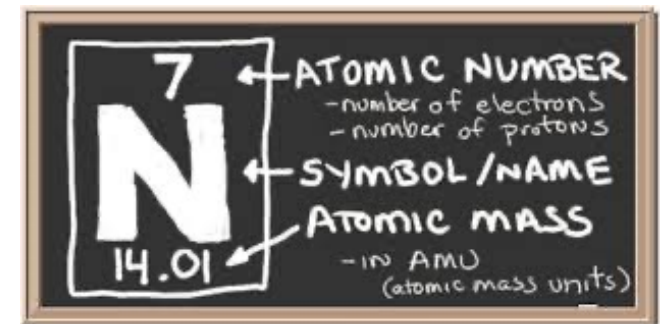
Химийн болон эм бодисын үйлдвэр

Найлон, полиамид зэрэг бөс даавууны үйлдвэрт

Цайр, никель зэрэг металлыг цэвэрлэх

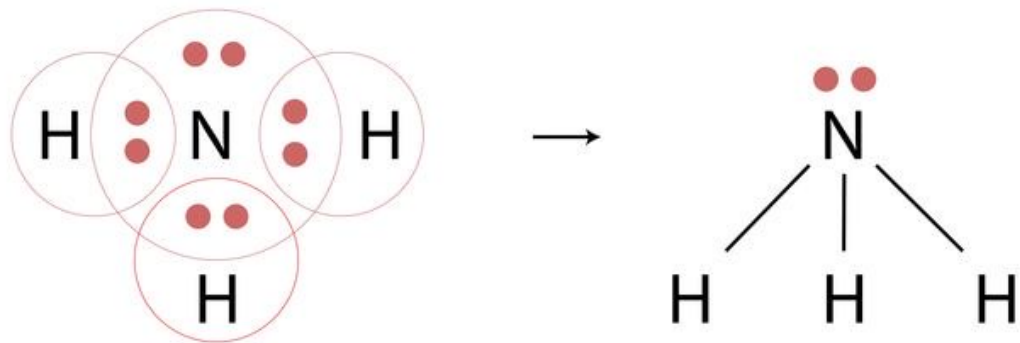

Figure 11.3 Uses of Nitrogen

Ammonia - Аммиак NH_3

Аммиакийн үйлдвэрлэлийн гол зорилго нь түүнийг хөдөө орон нутагт бордоо болгон хэрэглэх явдал юм.

- Өнгөгүй
- Хурц үнэртэй
- Усанд маш сайн уусдаг
- -77.7°C - д хайлна
- -33.4°C -д буцална
- Хий төлөвт оршино

Азотын бордоо

- Анх 1800 оны дунд үеэс европт бордоог хэрэглэж ирсэн. Бордоог гарал үүслээр нь органик, органик биш гэж ангилна.
- Амьтан ургамлын гаралтай бордоог органик бордоо гэнэ.
- Зохиомлоор гарган авсан бордоог органик биш буюу химийн бордоо гэнэ.

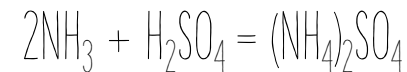

Азотын бордоо

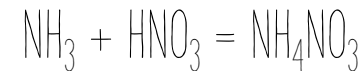

- Аммонийн нэгдлүүд нь чухал бордоо болдог.
- Бордоог ургамалд шаардагдах хэмжээгээр нь макро болон микро шим тэжээлт бордоо гэж ангилна.

Аммонийн сульфатын бордоо

Аммонийн нитратын бордоо

Аммонийн фосфатын бордоо

Шүвтэр

